

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДВНЗ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра етнології і археології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Етнологія

Освітня програма «Дизайн одягу»

Спеціальність **022** «Дизайн»

Галузь знань **02** «Культура і мистецтво»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Етнологія
Викладач (-і)	Солонець Ірина Федорівна
Контактний телефон викладача	0975810782
Е-mail викладача	ira_solonets@i.ua
Формат дисципліни	1. Цикл загальної підготовки. 1.2 Вибіркові дисципліни 1.2.2 Дисципліни вільного вибору студента
Обсяг дисципліни	90 годин; 3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	четвер, 15.00 год. – 17.00 год.
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Етнологія» сприяє поглибленню знань студентів про етногенез та етнічну історію народів світу, допомагає глибше ознайомитися з етнічними та культурними процесами, що відбуваються в різних країнах та регіонах. У ході вивчення дисципліни студенти знайомляться з теоретико-методологічними засадами, предметом, об'єктом, метою, завданнями та функціями етнології, розглядають історію розвитку етнології в Україні та за кордоном, географічну, антропологічну, мовну і господарсько-культурну класифікацію народів світу.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета викладання дисципліни «Етнологія» полягає у тому, щоб на основі засвоєння теоретичних знань та фактологічного матеріалу сформувати в студентів комплекс знань, вмінь та навичок з етнології в її історичному становленні поглиблене вивчення етнічної культури світу та міжетнічних процесів.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен</p> <p>знати: ключові проблеми сучасної етнології, закономірності виникнення, формування та розпаду етнічних спільнот, різноманітні підходи до класифікації етносів, складові традиційної культури етнічних спільнот; розуміти співвідношення сучасної етнічної та політичної карти світу, сучасні етнічні процеси; усвідомлювати різноманітність та рівноцінність етнічних культур;</p> <p>вміти: аналізувати концепції та підходи етногенезу; оволодіти методикою етнологічних досліджень, методологією типології етнічних процесів і явищ; характеризувати матеріальну і духовну культуру етносів; використовувати етнографічні матеріали для здійснення історичних реконструкцій.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Інтегральні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – базові уявлення про ключові проблеми сучасної етнології, закономірності виникнення, формування та розпаду етнічних спільнот, різноманітні підходи до класифікації етносів; <p>Загальні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – здатність та сприйняття етнічної картини світу та міжетнічних процесів; – здатність до усвідомлення різноманітності та рівноцінності етнічних культур; – адаптивність і комунікабельність. <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – навички вивчення і використання елементів традиційної духовної і матеріальної культури народів світу у підготовці фахівця-дизайнера; – дослідницькі навички пошуку матеріалів з етнографії. – здатність виокремлювати актуальні питання з етнології України і світу; – здатність пропонувати та обґрунтовувати складові етнографічної роботи. 	

5. Організація навчання курсу					
<i>Обсяг курсу</i>					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
лекції			14		
семінарські заняття / практичні / лабораторні			16		
самостійна робота			60		
<i>Ознаки курсу</i>					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
V	Дизайн	3	Вибірковий		
<i>Тематика курсу</i>					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
1. Тема 1. Етнологія як науки, її місце в системі гуманітарних наук.	Лекція – 2 години	Кафарський В., Савчук Б. Етнологія. 2006. 432 с.; Тиводар Г. Етнологія. Навчальний посібник. Львів, 2004. 623 с.	2 години, лекція у формі презентації.	-	Вересень 2019 р.
2. Тема 2. Етнічна картина світу.	Лекція – 4 години; семінарське заняття – 4 години	Этнография. М., 1982. 320 с.; Юрій М. Етнологія. 2006.	2 години лекція у формі презентації; 4 години семінарське заняття у формі презентації	Опитування на семінарському занятті (10 балів). Індивідуальне завдання – задача картина на знання етнографічної карти світу (20 балів).	Вересень-жовтень 2019 р.

Тема 3. Традиційна культура.	Лекція – 2 години	Этнография. М., 1982. 320 с.	2 години, лекція у формі презентації; 4 години – семінарське заняття у формі демонстрації традиційного одягу народів світу	Виконання індивідуального завдання у формі опису та презентації традиційного одягу народів світу (5 балів)	Жовтень 2019 р.
Тема 4. Етнопсихологія народів світу	Лекція – 4 години; семінарське заняття – 2 години	Баронин А. Этническая психология. К., 2000. 264 с.; Мельникова Е. и Культура традиции народов мира (этнопсихологический аспект). М., 2006. 303 с.	2 години лекція у формі презентації; 4 години семінарське заняття у формі презентації	Здача етнопсихологічного портрету окремих етносів Опитування на семінарі	Листопад 2019 р.

				занятті (10 балів)		
Тема 5. конфлікти	Етнічні	Лекція – 2 години	Конфликтная этничность этнические конфликты. М., 1994. 214 с.	2 години, лекція у формі презентації; 2 години семінарське заняття.	Опитування на семінарському занятті (5 балів)	Листопад 2019 р.

Тема 6. Етнічні процеси	Лекція – 2 години; семінарське заняття – 2 години	Ломака, О., 2012. Класифікація етнічних процесів у вітчизняній етнології. <i>Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки</i> , 16, с.48-55.	2 години, лекція у формі презентації.	Опитування на семінарському занятті (10 балів)	Грудень 2019 р.
Тема 7. Міграційні процеси та етнічне відтворення.	Лекція – 2 години	Гамалькаліта Л., Н. Етнологія світу. Дгоробич, 2006. 185 с.	2 години, лекція у формі презентації; 2 години семінарське заняття.	Індивідуальне опитування (5 балів)	Грудень 2019 р.
<p align="center">6. Система</p> <p align="center">Загальна система оцінювання курсу</p>		<p>оцінювання курсу</p> <p>Структура розподілу балів у ході аудиторно-самостійної роботи студентів (вересень– грудень 2019 р.):</p> <p>із максимальних 100 балів загального оцінювання предмету, які може набрати студент у ході засвоєння дисципліни максимум 30 балів відводиться на роботу на семінарських заняттях (максимум 5 балів за заняття) і здачі індивідуального завдання у формі демонстрації знання етнічної карти світу (максимум 20 балів).</p> <p>Підсумковий контроль – екзамен (січень 2020 р.):</p> <p>Екзаменаційна робота являє собою письмовий іспит (50 балів).</p> <p>Разом – 100 балів.</p>			

Вимоги до письмової роботи	Екзаменаційний білет складається з 5 питань, які оцінюються у 10 балів кожен.
Семінарські заняття	Семінарські заняття покликані утвердити у студентів конкретні знання з дисципліни, розвивати мислення,

	формувати навички розробок презентацій з обраних тем, публічних виступів, умінню проводити дискусії.
Умови допуску до підсумкового контролю	Для допуску до підсумкового контролю студент мусить одержати мінімальну кількість балів за кожне семінарське заняття (по 5 балів) і здати індивідуальне завдання на 10 балів мінімально. Мінімальний сумарний бал для допуску до підсумкового контролю з дисципліни – 25 балів.
7. Політика курсу	
Політика курсу «Етнологія» передбачає перездачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без поважних причин. За умови відсутності студента (-ки) на лекції чи семінарському занятті, отримання негативної оцінки на семінарських заняттях або ж невчасного виконання індивідуальної роботи визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, негативних оцінок та подачі індивідуальних робіт – четвер, 15.00 год. – 17.00 год. У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недобропорядності (списування), недобропорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студенту (-ці) повторно виконати необхідний вид роботи.	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Борисенко, В.К., 2007. <i>Українська етнологія : навч. посіб. для студ. ВНЗ</i>. Київ: Либідь. 2. Кафарський, В.І. та Савчук, Б.П., 2006. <i>Етнологія. Підручник</i>. Київ: Центр навчальної літератури. 3. Лозко, Г.С., 2001. <i>Етнологія України</i>. Київ: АртЕк. 4. Савчук, Б., 2004. <i>Українська етнологія</i>. Івано-Франківськ: Лілея-НВ. 5. Садохин, А.П., 2008. <i>Етнологія: учебник для студ. вузов, обучающихся по гуманитар. спец. и направлениям подгот.</i> Москва: Гардарики. 6. Тавадов, Г.Т., 2004. <i>Етнологія: учебник</i>. Москва: Проэкт. 7. Тиводар, М.П., 2010. <i>Етнологія: навч. посіб. для студ. іст. спец. вищ. навч. закл.</i> Вид. 3-тє, виправл. і доповн. Ужгород: Гражда. 8. Хоптяр, Ю.А., 2008. <i>Етнологія: Навчальний посібник</i>. Кам'янець-Подільський: ПП Медобори-2006. 9. Хрящевська, Л.М., 2012. <i>Загальна та українська етнологія: навчальний посібник</i>. Миколаїв: Іліон. 10. Юрій, М., 2006. <i>Етнологія: Навчальний посібник</i>. Київ: Дакор. 11. Бромлей, Ю.В. ред., 1979-1985. <i>Страны и народы: научно-популярное и географическо-этнографическое издание</i>. В 20 т. Москва: Мысль. 12. Капелюшний, В.П., Казакевич, Г.М. та Чернищук, Н.В., 2013. <i>Українська етнологія у європейському контексті (друга половина ХІХ ст. – 20-ті рр. ХХ ст.)</i>. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД». 13. Ломака, О., 2012. Класифікація етнічних процесів у вітчизняній етнології. <i>Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія: Історичні науки</i>, 16, с.48-55. 14. Надольська, В.В., 2009. <i>Етнологія: термінологічно-понятійний довідник</i>. Луцьк: РВВ «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. 	

Викладач Солонець Ірина Федорівна